

"Vi behöver hitta nya sätt att bekräfta pojkarna"

Kvinnokampen har gjort enorma framsteg. Idag är det de unga männen som lider brist på förebilder, inte minst i skolan, skriver Åsa Moberg.

[Lunchkot i P1 den 15 januari](#) i år meddelade att i Umeå är mer än hälften av de värnpliktiga kvinnor, för första gången någonsin. *"Vi använder hjärnan mer än musklerna"*, förklarade ett befäl. Det svenska försvaret öppnades för kvinnor på alla poster så sent som 1989, men det är klart att ett lands försvar fungerar bättre med både kvinnor och män. Fattar vi den framgång kvinnokampen har haft?

Kan vi kvinnor i den stora 40-talistgenerationen vara så inställda på motstånd att vi inte uppfattar den? I hela vår livstid har medierna genomgående "förmanligat" verkligheten. Oavsett ämnesområde dominerades allt ännu i min ungdom på 1960- och 70-talet av män.

Men nu på 2020-talet är det ofta tvärtom. Kvinnodominerade paneler förekommer ofta, även på tidigare helt manliga områden som ekonomi, energi, utrikespolitik och säkerhetsfrågor, till och med sport. Litteratur och konst ska vi inte tala om! Förr fanns ytterst få kvinnliga litteratur- och konstkritiker. Idag är män i minoritet, till och med bland deckarförfattare – ett område där mansdominansen fram till **Lisa Marklunds** genombrott framstod som naturgiven.

De unga män som möter denna kvinnomur blir nog lika dystra till mods som jag själv blev när jag för femtio år sedan i alla sammanhang möttes av enbart män. Hur kul kan det vara att under sin uppväxt möta bara kvinnor på förskolan, nästan bara kvinnliga lärare i skolan och – om du får problem – nästan bara kvinnor i vården och socialtjänsten?

Bristen på förebilder påverkar, inte minst i skolan. Pojkar kan med viss rätt känna sig svikna av ett skolsystem som mer än något annat belönar förmåga att sitta still och vara tyst. Flickor var länge duktigast i låg- och mellanstadiet, nu även på universitetsnivå.

De arga unga männen kan vara få, men ändå få stort genomslag. Se bara på västvärldens feminister: vi har gått från förföljd, ilsken minoritet i slutet av 1800-talet till att nu utgöra en del av den etablerade makten.

Den första partiledardebatt i Sveriges Television SVT där det var fler kvinnliga partiledare än manliga hölls [den 2 maj 2021](#). Det var en kvinna och en man som programledare, men fem av åtta partiledare var kvinnor: **Märta Stenevi** (MP), **Annie Lööf** (C), **Nyamko Sabuni** (L), **Nooshi Dadgostar** (V) och **Ebba Busch** (KD).

Det kan verka som en självklarhet att ett försvar med alla kön fungerar bättre än ett med enbart män. Men militärens tidigare argument för att slippa kvinnor var en provkarta på allt ett manssamhälle kan hitta på för att bevara sina privilegier, från fysiska prestationskrav till krav på viss längd.

Pojkars hjärnor utvecklas långsammare än flickors. Så länge flickor tillåts gå i skolan har de generellt presterat bättre i ämnen som kräver läsning och verbal förmåga. På 2020-talet kanske vi måste hitta nya sätt att bekräfta pojkarnas starka sidor? Ett samhälle kommer alltid att behöva både männens och kvinnornas starka sidor: muskler, teknik, hjärnor, verbal och social förmåga. Gärna i en och samma individ.

Text: Åsa Moberg

Bild av [cherylt23](#) från [Pixabay](#)

Läs mer:

["Kvinnors rätt till högre statstjänster – Diskussionen om behörighetsfrågan i Sverige 1919-1923"](#)

Kandidatuppsats av Amelia Möller Andréewitch, Juridiska

fakulteten vid Lunds universitet

Missa inte:

Svenska nyheter på samma tema, som sista inslag i [programmet den 26 januari.](#)